

Aprobat Senat: 17.12.2025

Metodologie privind organizarea serviciilor de sprijin social și educațional pentru studenții cu cerințe educaționale speciale și studenții cu dizabilități integrați în Universitatea din București

CAPITOLUL I – Dispoziții generale și definiții

Art. 1

(1) Prezenta metodologie reglementează organizarea serviciilor de sprijin social și educațional pentru studenții cu cerințe educaționale speciale și studenții cu dizabilități integrați în Universitatea din București (U.B.), în conformitate cu normele legale care reglementează învățământul superior românesc, protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, precum și accesibilizarea învățământului superior pentru persoanele cu dizabilități.

(2) Metodologia se aplică tuturor facultăților, departamentelor, structurilor administrative și serviciilor specializate din cadrul U.B., asigurând implementarea principiilor de incluziune, nediscriminare, adaptare rezonabilă și egalitate de șanse, prevăzute de legislația națională și de normele privind accesibilizarea învățământului superior pentru persoanele cu dizabilități.

Art. 2

(1) U.B. respectă principiile care guvernează învățământul superior românesc, precum principiile echității și egalității de șanse, nediscriminării și egalității de tratament, asigurând accesul la oportunități de învățare fără niciun fel de discriminare și instituind măsuri pentru grupurile aflate în situații de risc. În acest sens, în cadrul U.B., non-discriminarea și echitatea reprezintă fundamentul serviciilor de sprijin social și educațional pentru toți studenții cu cerințe educaționale speciale și studenții cu dizabilități, inclusiv pentru cei aflați în stagii de pregătire sau mobilitate academică.

(2) Studenții cu dizabilități fizice au dreptul să aibă acces adaptat acestora în totalitatea spațiilor universitare (amfiteatre, săli de curs, săli de laborator, activități practice, seminare, biblioteci, săli de sport, spații de cazare, cantine ș.a.), precum și la condiții adecvate pentru desfășurarea normală a activităților academice, sociale, culturale și administrative.

(3) U.B., prin toate structurile sale- servicii administrative, facultăți- va implementa toate măsurile necesare pentru a întări dimensiunea incluzivă în comunitatea sa academică și pentru a consolida o comunitate în care fiecare studentă / student, inclusiv cu dizabilități, va avea acces echitabil la o educație de calitate, la resurse educaționale și la o viață academică diversă.

Astfel prevenirea și eliminarea fenomenelor de discriminare pe criteriul de dizabilitate constituie condiție imperativă pentru implementarea principiilor comunității academice incluzive, echitabile și solidare, având la bază egalitatea de șanse pentru toți studenții, indiferent de particularitățile lor individuale, asigurând premisele necesare pentru participarea activă, autonomă și demnă în viața universitară.

Art. 3 Definierea termenilor

- a) Cerințe educaționale speciale (C.E.S.)- nevoi educaționale suplimentare generate de tulburări de învățare, respectiv dislexie, disgrafie, discalculie care sunt asigurate prin metode psihopedagogice consacrate și prin abordare adecvată, deficiențe, dificultăți de adaptare sau alte particularități individuale, conform legii învățământului superior.
- b) Dizabilitate- termenul generic pentru afectări / deficiențe, limitări de activitate și restricții de participare, definite conform Clasificării internaționale a funcționării, dizabilității și sănătății, adoptată și aprobată de Organizația Mondială a Sănătății.
- c) Adaptare rezonabilă- modificare / ajustare necesară și adecvată, care nu impune o sarcină disproporționată universității, menită să asigure accesul studentelor / studenților cu dizabilități și cerințe educaționale speciale în vederea integrării acestora în comunitatea academică, conform legislației în vigoare.
- d) Adaptarea procesului educațional care să răspundă diversității studenților, asigurând condiții echitabile de predare-învățare-evaluare corelate cu particularitățile studentelor / studenților cu dizabilități și cerințe educaționale speciale.
- e) Materiale adaptate- toate formele de materiale educaționale și suporturi de curs personalizate pentru a îndeplini nevoile specifice de învățare ale studenților cu dizabilități / C.E.S., incluzând, dar fără a se limita la: texte în format Braille, resurse audio, materiale digitale accesibilizate și orice alte forme adaptate conform nevoilor educaționale speciale ale beneficiarilor.
- f) Educație incluzivă- procesul permanent de îmbunătățire a instituției de învățământ, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor persoanelor din cadrul unei comunități.
- g) Servicii de sprijin- totalitatea măsurilor sociale, educaționale, informatice, psihologice, de consiliere și orientare în carieră, administrative și tehnice destinate participării academice în condiții de egalitate.
- h) Plan individual de intervenție specializată- instrumentul de proiectare și implementare a activităților educațional-terapeutice utilizat pentru eficientizarea activităților de intervenție și atingerea finalităților prevăzute în planul de servicii individualizat.

La Anexa 1 a prezentei metodologii poate fi consultată o listă mai largă de definiții ale termenilor specifici educației pentru tinerii cu dizabilități / C.E.S..

CAPITOLUL II – Principii de organizare

Art. 4

Serviciile de sprijin destinate studentelor și studenților cu dizabilități / C.E.S. sunt organizate în conformitate cu următoarele principii:

- a) Respectarea demnității umane: fiecare persoană are dreptul de a fi tratată cu respect, indiferent de statutul său social, identitatea sa sau capacitățile sale. Această valoare este fundamentul tuturor politicilor de incluziune.
- b) Respectarea diversității, autonomiei și nevoilor individuale ale studentei / studentului: diferențele culturale, lingvistice, religioase, de gen sau de orientare sexuală sunt surse de îmbogățire intelectuală și socială.

- c) Egalitatea de șanse și interzicerea discriminării sunt pilonii de dezvoltare și consolidare a comunității academice a U.B..
- d) Accesibilitatea universală fizică, informațională și comunicațională asigură accesul și participarea neîngrădită a fiecărui student la viața academică din cadrul U.B..
- e) Facilitarea și încurajarea participării depline la toate dimensiunile vieții universitare.
- f) Asigurarea adaptărilor curriculare și a condițiilor adecvate evaluării.
- g) Confidențialitatea datelor privind starea de sănătate sau dizabilitatea.
- h) Colaborarea interdepartamentală și interdisciplinară între structurile universitare și serviciile specializate.

CAPITOLUL III – Structuri interne

Art. 5

Direcția Orientare Strategică, Evaluare, Monitorizare și Politici Publice (DOSEMPP), prin Serviciul Incluziune, Echitate și Diversitate (SIED), este structura din cadrul U.B. responsabilă cu dezvoltarea cadrului instituțional menit să asigure incluziunea studenților / studenților cu dizabilități / C.E.S., precum și Departamentul de Consiliere și Orientare pentru Carieră (DCOC) sau Clinica de Asistare și Intervenție Psihologică și Educațională (CAIPE), în funcție de caz.

Art 6.

(1) Responsabilitățile S.I.E.D., din cadrul D.O.S.E.M.P.P.:

- a) Propune conducerii U.B., inițiază și/sau implementează proiecte / programe / inițiative menite să conducă la creșterea gradului de incluziune și succes academic pentru studenții / studenții cu dizabilitate / C.E.S.;
- b) Asigură identificarea continuă a studenților/studenților cu dizabilități / C.E.S., atât prin intermediul secretariatelor facultăților, cât și prin acțiuni specifice de identificare și monitorizare;
- c) Se asigură de existența și actualizarea unei baze de date centralizate, cu informații de la nivelul fiecărei facultăți, referitoare la studenții / studenții cu dizabilități / C.E.S.;
- d) Se asigură de urmărirea parcursului educațional a studenților / studenților cu dizabilități / C.E.S. și a abandonului universitar în rândul acestei categorii vulnerabile;
- e) Contactează și informează studenții / studenții cu dizabilități / C.E.S. referitor la serviciile și facilitățile oferite de U.B.;
- f) Facilitează accesul studenților / studenților cu dizabilități / C.E.S. la serviciile de suport oferite de U.B., constituindu-se drept un navigator social (facilitare a integrării universitare), în cadrul U.B., pentru studenții / studenții provenind din această categorie;
- g) Contactează și informează studenții / studenții cu dizabilități / C.E.S. referitor la facilitatea de evaluare a nevoilor sociale și a nevoilor educaționale, în vederea inițierii acestei proceduri pentru fiecare studentă / student în parte;
- h) Coordonează acțiunile cuprinse în Procedura privind evaluarea nevoilor studenților cu dizabilități / C.E.S. în scopul creșterii gradului de incluziune universitară. Elaborează, spre aprobare, Raportul de evaluare și Planul individual de intervenție specializată pentru fiecare studentă / student. Se

asigură de implementarea și monitorizarea Planului individual de intervenție specializată, oferind sprijin, resurse și îndrumare facultăților și profesorilor pentru implementarea acestuia. Se asigură de îmbunătățirea Planului, dacă este cazul;

- i) Inițiază și organizează, la nivelul structurii și/sau în colaborare cu alte structuri din cadrul U.B., precum și cu alte organizații, campanii de informare și conștientizare, workshop-uri, dezbateri, conferințe științifice menite să conducă la o mai bună incluziune a studentelor / studenților cu dizabilități / CES;
- j) Identifică în mod constant resurse și tehnologii asistive, pe care le pune la dispoziția studentelor / studenților și profesorilor, în vederea facilitării incluziunii studenților cu dizabilități / C.E.S.;
- k) Identifică resurse financiare, oportunități de finanțare, colaborări naționale și internaționale în vederea creșterii capacității instituționale privind incluziunea studentelor / studenților cu dizabilitate / C.E.S.;
- l) Colaborează în mod constant cu structurile din cadrul U.B., în vederea asigurării accesului și a egalității de șanse la educație, formare și viața universitară pentru studentele / studenții cu dizabilități / C.E.S. integrate în comunitatea U.B..

(2) Responsabilitățile D.C.O.C.:

- a) Inițiază și organizează activități de informare, consiliere și orientare pentru studenți, individuale sau de grup, după caz:
 - consiliere vocațională și educațională;
 - consiliere în scop de optimizare personală;
 - consiliere și evaluare psihologică, cu respectarea legislației în vigoare;
 - consiliere în carieră și evaluarea aptitudinală;
- b) Desfășoară activități legate de creșterea gradului de inserție pe piața muncii:
 - suport pentru întocmirea unui portofoliu de angajare;
 - facilitarea relației dintre studenți și piața muncii;
 - sesiuni de formare pentru dezvoltarea competențelor transversale;
- c) Organizează activitățile legate de educația cu privire la carieră;
- d) Dezvoltă acțiuni de combatere a abandonului universitar:
 - organizarea de ședințe gratuite de consiliere psihologică, individuale și de grup, în funcție de necesități și de solicitări;
 - organizarea de sesiuni de informare privind sănătatea mintală și starea de bine a studenților;
 - activități de sprijinire a studenților cu dizabilități și cerințe educaționale speciale, precum și de monitorizare a parcursului lor educațional;
 - activități de sprijinire a integrării în colectivitatea academică a studenților care provin din grupuri sociale dezavantajate.

(3) Responsabilitățile C.A.I.P.E.:

- a) Servicii de sprijin colegial (Peer Support) destinate studenților care se confruntă cu dificultăți emoționale sau personale ce pot fi gestionate în afara unui proces psihoterapeutic prin:
 - însoțire și suport emoțional pentru dezvoltarea resurselor interne și a abilităților necesare adaptării la diverse situații dificile;

- un cadru sigur și non-judecativ, în care studenții pot explora dificultățile personale alături de un coleg pregătit în acest domeniu;
 - sesiuni desfășurate pe o perioadă de maximum 10 întâlniri, plus o sesiune de monitorizare (follow-up), organizate fizic sau online, cu o durată de aproximativ 50-60 de minute pe săptămână;
 - servicii oferite de masteranzi din programele de specializare clinică ale FPSE din cadrul U.B..
- b) Servicii de evaluare psihologică clinică destinate studenților care suspectează prezența unor dificultăți psihologice de natură clinică și implică:
- un proces structurat de colectare și interpretare a datelor, având ca scop formularea unui psihodiagnostic pentru acei studenți care se confruntă cu suspiciunea prezenței unor suferințe de natură clinică;
- c) Servicii de psihoterapie destinate studenților care se confruntă cu dificultăți psihologice clinice ce necesită intervenție specializată:
- intervenții structurate, desfășurate pe parcursul a 20-24 de ședințe, în format online sau fizic;
 - terapie oferită de psihoterapeuți acreditați;
 - colectarea de date în scop de cercetare și supervizare.

Art. 7

Structurile interne din cadrul U.B.- direcții administrative, facultăți- colaborează în mod constant pentru a asigura un mediu academic sigur, deschis și incluziv pentru toți studenții, inclusiv pentru studentele / studenții cu dizabilități / C.E.S., prin:

- schimb de informații și bune practici pentru adaptarea procesului educațional și a infrastructurii;
- coordonarea intervențiilor și serviciilor de consiliere (psihologică, academică, vocațională, socială);
- monitorizarea implementării planurilor individuale de acomodare;
- promovarea accesibilității fizice, digitale și sociale în întreaga comunitate universitară;
- organizarea de activități comune pentru incluziune, informare și sensibilizare.

Art. 8

Fiecare facultate din cadrul U.B. nominalizează, din rândul personalului academic sau personalului auxiliar o persoană responsabilă cu incluziunea studenților vulnerabili, implicit a studentelor / studenților cu dizabilități / C.E.S..

Art. 9

U.B. dezvoltă și menține parteneriate cu instituții de stat, asociații, fundații și organizații neguvernamentale care activează în domeniul educației, incluziunii, dizabilităților și sprijinului social pentru studenți. Scopul acestor parteneriate este:

- creșterea gradului de incluziune și echitate în cadrul U.B.;
- facilitarea accesului studenților la programe de suport specializat;

- oferirea de expertiză și resurse în cadrul proiectelor și activităților universitare, în vederea extinderii resurselor și a oportunităților de învățare și dezvoltare pentru studentele / studenții cu dizabilități / C.E.S.;
- promovarea incluziunii și a schimbului de bune practici între mediul academic și societatea civilă.

CAPITOLUL IV – Identificarea studenților cu dizabilități / C.E.S.

Art. 10 Principii generale

Identificarea studentelor / studenților cu dizabilități și/sau C.E.S. trebuie realizată:

- voluntar (nu se poate face fără consimțământ);
- nediscriminatoriu;
- confidențial, cu respectarea G.D.P.R.;
- pentru scopuri clare: acordarea de servicii, facilități și adaptări curriculare.

Art. 11 Modalități de identificare a studentelor / studenților cu dizabilități / C.E.S.

Procesul de identificare a studentelor / studenților cu dizabilități / C.E.S. se desfășoară în mod continuu, pe parcursul anului universitar. Distingem, în acest sens, două modalități de identificare:

(1) Identificarea inițială (la (re)înscrisura/ confirmarea studiilor)

U.B. introduce în formularele de admitere / înmatriculare o secțiune privind:

- declararea condiției de dizabilitate / C.E.S.;
- tipul dizabilității (fizică, senzorială, cognitivă, neurodivergență etc.);
- documentele justificative, respectiv acte medicale emise de un medic specialist, de natură să ateste situația medicală reală și actuală a candidatului / studentului (ex: certificat de încadrare în grad de handicap, evaluare psihologică / medicală, plan de intervenție educațională, dacă există);
- opțiunea de a beneficia de servicii de sprijin.

(2) Identificarea continuă (în timpul studiilor), prin activități dedicate și desfășurate în facultăți. În aceste inițiative pot fi implicate și asociațiile studențești din facultăți și/sau A.S.U.B..

U.B. creează un mecanism permanent prin:

- Serviciul Incluziune, Echitate și Diversitate;
- informări periodice către studenți despre drepturile lor;
- sesizarea voluntară a cadrelor didactice sau a studenților colegi;
- autoidentificare prin cerere, cu prezentarea actelor medicale emise de un medic specialist, de natură să ateste situația medicală reală și actuală a candidatului / studentului.

(3) Procesul de mapare a tipurilor de vulnerabilitate, a nevoilor și a planului de suport:

- După identificarea studenților cu dizabilități și/sau C.E.S., se realizează procesul de mapare a tipului de vulnerabilitate, în vederea stabilirii nevoilor educaționale specifice și a posibilelor provocări întâmpinate în mediul universitar;
- Maparea include următoarele etape:
 - a) colectarea datelor relevante privind tipul de dizabilitate / C.E.S.;
 - b) identificarea nevoilor educaționale individuale;
 - c) analizarea provocărilor posibile în procesul de învățare, evaluare, accesibilizare și participare;
 - d) formularea măsurilor de sprijin necesare studentei / studentului.

- Rezultatele mapării constituie baza pentru elaborarea Planului individual de intervenție specializată;
- Procesul de mapare se realizează conform modelului prevăzut în Anexa nr. 2- Fișa de mapare vulnerabilitate, posibile nevoi / provocări identificate, plan suport pentru studenții cu dizabilități / C.E.S..

CAPITOLUL V – Accesibilizare și adaptare

Art. 12

Studentele / studenții cu dizabilități / C.E.S. trebuie să aibă acces fizic, informațional și comunicațional la produsele, serviciile și programele pe care U.B. le pune la dispoziția membrilor săi. Accesibilitatea reprezintă baza participării depline a persoanelor cu dizabilități la viața academică din cadrul comunității U.B..

Art.13

U.B. asigură accesul egal la educație, infrastructură și servicii universitare pentru toți studenții, inclusiv pentru studentele / studenții cu dizabilități și/sau C.E.S., prin măsuri tehnice (realizarea unui audit complet al infrastructurii U.B., cu planuri de adaptare etapizate), digitale, academice și sociale.

Art. 14

Tipuri de accesibilizare prezente în campusul U.B., care asigură accesul persoanelor cu dizabilități / CES

a) Accesibilizare fizică a campusului prin:

- rampă de acces conform normelor în vigoare;
- lifturi accesibile;
- toalete adaptate;
- mobilier adaptat în săli de curs și laboratoare;
- zone de odihnă și orientare spațială;
- harta de acces în campus:
 - trasee accesibile;
 - clădiri adaptate;
 - acces facil la serviciile administrative centrale și din facultăți;
 - marcaje tactile, coduri QR pentru ghidare audio;
 - hartă publică pe site și versiune printabilă.

Accesibilizarea fizică se realizează în funcție de posibilitatea de adaptare la arhitectura imobilelor (teren și construcție), la condițiile tehnice și constructive ale acestora.

b) Accesibilizare digitală, prin:

- platforme digitale și website-uri care îndeplinesc standardele internaționale de accesibilitate (WCAG¹);

¹ Conform Legii 232/2022, standardul WCAG 2.1 nivel AA devine **obligatoriu** începând cu **28 iunie 2025** pentru:

- instituții publice;
- furnizori de servicii online;
- companii medii și mari;
- platforme de e-commerce și aplicații mobile

Standardul WCAG 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines) este un set de recomandări internaționale elaborate de W3C (World Wide Web Consortium) pentru a face conținutul web accesibil persoanelor cu dizabilități — vizuale, auditive, motorii sau cognitive

- platformele online dezvoltate de către U.B.;
- website-ul universității și website-urile facultăților, ale departamentelor sau cele dedicate unor componente strategice.

Cerințele minime de accesibilitate digitală sunt:

- compatibilitate cu cititoare de ecran;
- videoclipuri cu subtitrare și interpretare mimico-gestuală, unde este cazul;
- contrast adecvat, font lizibil, navigare fără mouse;
- documente accesibile (.pdf OCR, Word cu stiluri, imagini cu text alternativ);
- acces asincron la resurse pentru studenții cu mobilitate, dizabilități senzoriale, neurodivergență sau tulburări de sănătate.

Art. 15

D.O.S.E.M.P.P., prin S.I.E.D., împreună cu Direcția IT&C și cu Direcția Comunicare și Relații Publice ce vor asigura accesibilizarea resurselor digitale puse la dispoziție de U.B..

Art. 16

În vederea asigurării adaptării procesului de predare-învățare-evaluare potrivit nevoilor studentei / studentului cu dizabilități / C.E.S., cu acordul acesteia / acestuia, studenta / studentul va beneficia de evaluarea nevoilor educaționale proprii. Evaluarea va fi realizată de specialiști în psihopedagogie specială și va fi facilitată de S.I.E.D..

Art. 17

S.I.E.D. va elabora, în vederea aprobării, o procedură operațională privind evaluarea nevoilor studenților cu dizabilități / CES, în scopul creșterii gradului de incluziune universitară.

Art. 18

U.B. asigură:

- a) adaptări în procesul didactic:
 - adaptarea procesului educațional;
 - metode de predare diferențiate;
 - materiale didactice în format accesibil (digital, audio, Braille).

Adaptarea procesului educațional și metodele de predare diferențiate pot fi adaptate numai în condițiile și limitele în care materia / disciplina permit acest lucru, cu respectarea standardelor academice minime obligatorii. În cazul în care această flexibilitate nu este posibilă, facultatea, în colaborare cu S.I.E.D. și cu D.C.O.C., va propune studentului/studentei, în măsura în care este posibil, soluții alternative.

- b) adaptarea procesului de evaluare:
 - prelungirea timpului de lucru;
 - susținerea examenelor în format adaptat (oral / scris, asistiv);
 - utilizarea tehnologiilor asistive.

Susținerea examenelor / verificărilor în format adaptat, oral / în scris / asistiv se realizează integral în prezența cadrului didactic examiator/ cadrelor didactice examinatoare.

Art. 19

S.I.E.D., în colaborare, în funcție de caz, cu D.C.O.C., va identifica și va pune la dispoziția studenților / studenților, a facultăților și a profesorilor resurse și tehnologii în măsură să sprijine adaptarea procesului de învățare și evaluare pentru studentele/studenții cu dizabilități / C.E.S..

Art. 20

La solicitarea studentului / studentei cu dizabilități / CES și la recomandarea inclusă în Planul individual de intervenție specializată, aceasta / acesta poate beneficia de însoțitor în timpul activităților didactice sau în timpul susținerii examenelor de evaluare. Însoțitorul are rol de sprijin din perspectiva mobilității / accesibilizării fizice a accesului în spațiile de învățământ sau, după caz, în procesul de predare-învățare-evaluare, în funcție de recomandarea specialiștilor, făcută în Fișa individuală de evaluare specializată. Însoțitorul nu va perturba activitatea didactică.

Art. 21

S.I.E.D. va elabora un ghid de acomodare academică care să conțină informații atât pentru cadrele didactice (adaptări curriculare, legate de evaluare, utilizarea tehnologiilor asistive, flexibilitate în prezență, respectarea Planului individual de intervenție specializată), cât și pentru studenți (drepturile și posibilitățile de solicitare a sprijinului socio-educational).

Capitolul VI- Formarea resursei umane și creșterea capacității instituționale

Art. 22

U.B. asigură organizarea de cursuri de formare, workshop-uri, conferințe etc. care vizează formarea cadrelor didactice și personalului didactic auxiliar (secretare, laboranți, tehnicieni) pentru adaptarea învățării și a evaluării necesare incluziunii studentelor / studenților cu dizabilități / C.E.S.. Aceste activități pot fi derulate la inițiativa și cu implicarea departamentelor U.B. sau în colaborare cu alte instituții partenere, cu experiență în domeniu.

Art. 23

U.B. poate asigura, în condițiile legii, formarea personalului non-didactic și auxiliar, prin cursuri de formare, ateliere, schimb de bune practici în vederea creșterii conștientizării asupra diversității, a nevoilor persoanelor cu dizabilități / C.E.S. și a incluziunii educaționale a acestora.

Art. 24

U.B. poate iniția și/sau colaborează în proiecte cu finanțare națională sau internațională menite să ducă la creșterea accesului, a echității și a succesului pentru studentele / studenții cu dizabilitate / C.E.S.. În scopul întării capacității instituționale și a profesionalizării resursei umane din cadrul său, astfel încât U.B. să reprezinte un etalon în spațiul academic național în integrarea persoanelor cu dizabilități / C.E.S..

CAPITOLUL VII – Viața studentescă și facilitarea incluziunii

Art. 25

U.B. asigură un climat educațional și social incluziv, favorabil dezvoltării personale, academice și profesionale a tuturor studenților. În acest sens, instituția dezvoltă servicii, programe și structuri menite să sprijine integrarea, participarea activă și bunăstarea studenților, cu o atenție specială acordată celor aparținând grupurilor vulnerabile și, implicit, a studentelor / studenților cu dizabilități / C.E.S..

Art. 26 Promovarea incluziunii și a participării active

- a) U.B. susține participarea studenților la activități extracurriculare, culturale, sportive, de voluntariat și reprezentare, prin asigurarea accesului egal și eliminarea barierelor de participare;
- b) Activitățile studențești sunt organizate astfel încât să respecte principiile nediscriminării, accesibilității și diversității, promovând un mediu sigur, deschis și colaborativ.

Art. 27

U.B. facilitează înființarea și funcționarea de grupuri de sprijin și/sau evenimente studențești dedicate studenților aparținând grupurilor vulnerabile, precum:

- studenți cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale;
- studenți proveniți din medii socio-economice defavorizate;
- studenți cu probleme de sănătate cronică;
- studenți străini;
- studenți aparținând minorităților etnice, lingvistice sau culturale;
- studenți din sistemul de protecție socială sau orfani.

Art. 28

Grupurile de sprijin pot fi coordonate de specialiști ai U.B. (consilieri, psihopedagogi, psihologi, tutori), alături de mentori studenți și au rolul de:

- facilitare a integrării universitare (navigator social);
- schimb de experiență și dezvoltare personală;
- prevenirea izolării sociale și a abandonului universitar;
- identificarea nevoilor specifice și formularea de propuneri.

Art. 29

Se pot crea comunități peer support, unde studenții învață unii de la alții prin promovarea principiului *primus inter pares*, dezvoltă competențe și abilități sociale, academice și emoționale și participă la inițiative comune.

Art. 30

U.B. instituie și menține *Safe Zone* - spații sigure, accesibile și confidențiale, dedicate sprijinului studenților care se confruntă cu dificultăți personale, sociale sau academice, în special celor din grupuri vulnerabile și, implicit, studenților / studenților cu dizabilități.

Art. 31 Servicii de consiliere

- a) Pentru a răspunde nevoilor variate ale comunității academice, U.B. dezvoltă un portofoliu integrat de servicii de consiliere, accesibile tuturor studenților, în mod confidențial și gratuit;
- b) Tipurile de consiliere oferite:
 - Consiliere psihologică - suport emoțional, gestionarea stresului, anxietății, dificultăților de adaptare, prevenirea comportamentelor de risc, intervenție în situații de criză prin C.A.I.P.E.;
 - Consiliere educațională și academică - orientare în învățare, strategii de studiu, gestionarea timpului, adaptări educaționale pentru studenții cu C.E.S. prin Centrul de Învățare U.B.;

- Consiliere vocațională și în carieră - orientare profesională, evaluarea intereselor și competențelor, elaborarea C.V.-ului, pregătirea pentru interviuri prin D.C.O.C.;
- Consiliere socială - îndrumare privind drepturile studenților, reglementări educaționale, proceduri administrative, acces la beneficii sociale și burse prin S.I.E.D..

CAPITOLUL VIII – Informare și conștientizare

Art. 32

U.B. va desfășura în mod continuu programe și campanii de informare și conștientizare destinate studenților, cadrelor didactice și personalului administrativ, cu scopul de a:

- promova drepturile și nevoile studenților cu dizabilități și cerințe educaționale speciale;
- crește nivelul de sensibilizare privind diversitatea, incluziunea și egalitatea de șanse;
- familiariza comunitatea universitară cu serviciile de sprijin disponibile, adaptările curriculare și Spațiile Sigure (*Safe Zone*);
- preveni discriminarea și stigmatizarea în mediul academic;
- încuraja participarea activă a tuturor studenților în viața universitară și în grupurile de sprijin.

Art. 33

Aceste activități vor fi realizate prin campanii informative, sesiuni de training, ateliere, dezbateri, conferințe, materiale digitale și tipărite, precum și prin evenimente tematice și seminarii interactive, care vor fi popularizate pe pagina www.incluziune.unibuc.ro

Capitolul X- Transparență și responsabilitate publică

Art. 34

D.O.S.E.M.P.P., prin S.I.E.D. va realiza un raport anual privind incluziunea studentelor / studenților cu dizabilități / C.E.S., în care va prezenta starea de fapt, progresul și acțiunile viitoare în plan instituțional. Documentul va fi aprobat de Consiliul de Administrație al Universității din București și, ulterior, publicat pe website-ul U.B. dedicat incluziunii.

Art. 35

U.B. poate realiza diverse studii și analize referitoare la accesul și incluziunea studenților provenind din grupuri vulnerabile, inclusiv a studentelor / studenților cu dizabilități / C.E.S. Urmând principiul politicilor bazate pe evidențe, acestea vor sta la baza deciziilor conducerii U.B. ce privesc întărirea dimensiunii incluzive în cadrul U.B..

Art. 36

În cadrul U.B., educația nu este un privilegiu, ci un drept accesibil tuturor. În cadrul comunității academice a U.B., persoanele cu dizabilități nu sunt doar integrate, ci celebrate pentru valoarea și contribuțiile lor la viața academică. Prin viziunea strategică privind incluziunea persoanelor cu dizabilități / C.E.S., care pleacă de la recunoașterea nevoilor reale spre mobilizarea resurselor, până la evaluarea impactului și planificarea viitorului, U.B. își propune să reprezinte o universitate fanion pentru incluziune și un catalizator al bunelor practici academice în domeniul incluziunii, echității și diversității.

CAPITOLUL - Dispoziții finale

Art. 37

Prezenta Metodologie intră în vigoare la data aprobării sale de către Senatul U.B. producându-și efectele inclusiv pentru examenele de an / examenele de restanță care se vor derula, după data aprobării sale, în anul universitar 2025-2026.

Prezenta Metodologie încetează la data revocării sale exprese.

Art. 38

Prezenta Metodologie se completează cu toate actele normative și/sau juridice incidente, soluționându-se cu respectarea acestora.

Rector,
Prof. univ.dr. Marian Preda

Anexa 1. DEFINIȚII ȘI DELIMITĂRI CONCEPTUALE

Nr. crt.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1	Activitate	”Activitatea este executarea unei sarcini sau acțiuni de către un individ. Ea reprezintă funcționarea la nivel individual.” (Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății, Organizația Mondială a Sănătății, Geneva, 2001)
2	Adaptare curriculară	”Adaptarea curriculară reprezintă corelarea conținuturilor componentelor curriculumului național cu posibilitățile elevului cu C.E.S. sau alte tipuri de cerințe educaționale din perspectiva finalităților procesului de adaptare și de integrare școlară și socială a acestuia.” (Ordinul 5574/2011, art. 3 (t))
3	Adicții	Dependență de substanțe (alcool, droguri, medicamente) Dependență de jocuri de noroc Dependență de internet Muncă excesivă
4	Afectare	”Afectarea reprezintă o pierdere sau o anormalitate a structurii corpului ori a unei funcții fiziologice, inclusiv funcțiile mintale. Prin noțiunea de "anormalitate" se înțelege aici variațiile semnificative de la norma stabilită statistic (adică o deviație de la media populației stabilită conform normelor standard măsurate), iar această noțiune trebuie utilizată exclusiv în acest sens, conform C.I.F..” (Ordinul 5574/2011, art. 3 (r))
5	Augmentare curriculară	Augmentarea curriculară presupune îmbogățirea standardelor curriculare cu strategii de procesare executivă care facilitează achiziția și generalizarea informației. Metodele de augmentare a curriculumului includ: strategii de învățare sau cognitive, strategii de învățare orientate pe elev, strategii de stimulare a autodeterminării. Modificarea curriculumului presupune ca echipa implicată în elaborarea planului educațional personalizat (P.E.P.) să adauge în conținutul formal al curriculumului elevului ceea ce nu se află în curriculumul general.
6	Capacitate	”Capacitatea este un calificator care descrie nivelul de funcționare cel mai ridicat pe care o persoană îl poate atinge, probabil, la un moment dat, într-unul dintre domeniile cuprinse în lista de Activități și Participare. Capacitatea se măsoară într-un mediu uniform sau standard, și astfel reflectă capacitatea adaptată la mediu a individului. Componenta Factori de mediu poate fi folosită pentru a descrie trăsăturile acestui mediu uniform sau standard.” (Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății, Organizația Mondială a Sănătății, Geneva, 2001)

7	C.E.S.	”Cerințele educaționale speciale (C.E.S.) reprezintă necesitățile educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației, adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe/dizabilități sau tulburări/dificultăți de învățare ori de altă natură, precum și o asistență complex (medicală, socială, educațională etc.)” (Ordinul 5574/2011, art. 3 (d))
8	Deficiență	”Prin deficiență se înțelege absența, pierderea sau alterarea unei structuri ori a unei funcții (leziune anatomică, tulburare fiziologică sau psihologică) a individului, rezultând în urma unei maladii, unui accident ori a unei perturbări, care îl împiedică să participe normal la activitate în societate.” (Ordinul 5574/2011, art. 3 (a))
9	Dizabilitate	”Dizabilitatea reprezintă rezultatul sau efectul unor relații complexe dintre starea de sănătate a individului, factorii personali și factorii externi care reprezintă circumstanțele de viață ale acestui individ. Datorită acestei relații, impactul diverselor medii asupra aceluiași individ, cu o stare de sănătate dată, poate fi extrem de diferit. ”Dizabilitatea” este termenul generic pentru afectări, limitări ale activității și restricții de participare, conform Clasificării internaționale a funcționării, dizabilității și sănătății.” (Ordinul 5574/2011, art. 3 (p))
10	Educație incluzivă	”Educația incluzivă reprezintă procesul permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor persoanelor din cadrul unei comunități.” (Ordinul 5574/2011, art. 3 (u))
11	Evaluare adaptată	Evaluarea adaptată înseamnă diferențiere care se realizează la nivelul practicilor de evaluare pedagogică a studenților, pentru a răspunde cerințelor educaționale speciale ale acestora. Evaluarea pedagogică adaptată comportă mai multe niveluri, de la flexibilitatea pedagogică la acomodarea și modificarea de substanță a conținutului evaluării, niveluri care se vor stabili în urma unei evaluări a nevoilor educaționale speciale ale studentului. Adaptarea evaluării, în raport cu nivelul la care se produce, poate fi realizată de către cadrul didactic universitar (dacă este vorba de flexibilitate pedagogică sau adaptare) sau de către echipa multidisciplinară care se ocupă de caz (prin intermediul unui plan educațional personalizat). Evaluarea adaptată se face în raport cu gradul de severitate al T.S.I., cu gradul de afectare a unei abilități sau a mai multor abilități școlare.

12	Facilitator	<p><i>”Facilitatorii sunt factorii din mediul unei persoane care, prin absență sau prezență, îmbunătățesc funcționarea și reduc dizabilitatea. Printre aceștia se numără aspecte cum ar fi un mediu fizic accesibil, disponibilitatea unor tehnologii ajutătoare relevante, atitudinile pozitive ale oamenilor față de dizabilitate, precum și serviciile, sistemele și politicile al căror scop este creșterea nivelului de implicare a persoanelor care se confruntă cu o stare de sănătate în toate domeniile existenței. Și absența unui factor poate avea un efect de facilitare, cum ar fi cazul absenței unui stigmat sau a atitudinilor negative. Facilitatorii pot împiedica o afectare sau limitare în activitate să devină un factor de restricție în participare, deoarece facilitatorii îmbunătățesc modul concret de realizare a acțiunii, în ciuda problemelor cu care se confruntă persoana în cauză, din punct de vedere al capacității de acțiune.”</i> (Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății, Organizația Mondială a Sănătății, Geneva, 2001)</p>
13	Funcționare	<p><i>”Funcționarea este un termen generic pentru funcțiile organismului, structurile corpului, activități și participare. El denotă aspectele pozitive ale interacțiunii dintre individ (care are o problemă de sănătate) și factorii contextuali ai acestuia (factori de mediu și personali).”</i> (Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății, Organizația Mondială a Sănătății, Geneva, 2001)</p>
14	Handicap	<p><i>”Handicapul reprezintă dezavantajul social rezultat în urma unei deficiențe sau incapacități și care limitează ori împiedică îndeplinirea de către individ a unui rol așteptat de societate.”</i> (Ordinul 5574/2011 privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, art. 3 (o))</p>
15	Incapacitate	<p><i>”Incapacitatea se referă la limitările funcționale cauzate de disfuncționalități/deficiențe fizice, intelectuale sau senzoriale, de condiții de sănătate ori de mediu și care reduc posibilitatea individului de a realiza o activitate motrică sau cognitivă ori un comportament.”</i> (Ordinul 5574/2011, art. 3 (n))</p>
16	Incluziune	<p><i>”Incluziunea (școlară) reprezintă procesul permanent de îmbunătățire a serviciilor oferite de unitățile de învățământ pentru a cuprinde în procesul de educație toți membrii comunității, indiferent de caracteristicile, dezavantajele sau dificultățile acestora.”</i> (Ordinul 5574/2011, art. 3 (f))</p>
17	Integrare	<p><i>”Integrarea (școlară) reprezintă procesul de adaptare a persoanei cu C.E.S. la normele și cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor relații afective pozitive cu membrii grupului școlar (grupă / clasă) și de desfășurare cu succes a activităților școlare.”</i> (Ordinul 5574/2011, art. 3 (e))</p>

18	Limitările activității	”Limitările activității sunt dificultăți cu care se poate confrunta un individ în executarea activităților. Limitarea activității poate fi orice deviere, ușoară sau gravă, din punct de vedere calitativ sau cantitativ, înregistrată în executarea unei activități, față de modul sau măsura în care se așteaptă executarea acelei activități de către persoane care nu au o problemă de sănătate.” (Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății, Organizația Mondială a Sănătății, Geneva, 2001)
19	Materiale adaptate	”Prin materiale adaptate se înțelege: toate formele de materiale educaționale și suporturi de curs personalizate pentru a îndeplini nevoile specifice de învățare ale studenților cu dizabilități / nevoi educaționale speciale, incluzând, dar fără a se limita la: texte în format Braille, resurse audio, materiale digitale accesibilizate și orice alte forme adaptate conform nevoilor educaționale speciale ale beneficiarilor.” (Ordinul nr. 4481/2024 pentru aprobarea Normelor privind accesibilizarea învățământului superior pentru persoanele cu dizabilități)
20	Participarea	”Participarea este implicarea unei persoane într-o situație de viață. Ea reprezintă funcționarea la nivelul societății.” (Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății, Organizația Mondială a Sănătății, Geneva, 2001)
21	Performanță	”Performanța este un calificator care descrie modul în care acționează persoanele în mediul lor curent, aducând astfel în discuție aspectul implicării acestora în situațiile de viață. Mediul curent poate fi descris și cu ajutorul componentei Factori de mediu.” (Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății, Organizația Mondială a Sănătății, Geneva, 2001)
22	P.I.P. (plan de intervenție individualizat)	”Programul de intervenție personalizat este instrumentul de proiectare și implementare a activităților educațional-terapeutice utilizat pentru eficientizarea activităților de intervenție și atingerea finalităților prevăzute în planul de servicii individualizat.” (Ordinul 5574/2011, art. 3 (k))
23	P.S.I. (plan de servicii individualizat)	”Planul de servicii individualizat reprezintă modalitatea de programare și coordonare coerentă a resurselor și serviciilor individualizate pentru copiii / elevii / tinerii cu C.E.S. integrați în unități de învățământ de masă, focalizată pe nevoile de dezvoltare ale acestora.” (Ordinul 5574/2011, art. 3 (j))
24	Restricții în participare	”Restricțiile în participare reprezintă probleme cu care se poate confrunta un individ în implicarea sa în situații existențiale. Prezența unei restricții în participare este determinată prin compararea

		<i>participării unui anume individ cu ceea ce se așteaptă în cultura sau societatea respectivă de la un individ care nu suferă de o dizabilitate.”</i> (Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății, Organizația Mondială a Sănătății, Geneva, 2001)
25	Școală incluzivă	<i>”Școala incluzivă reprezintă unitatea de învățământ în care se asigură o educație pentru toți copiii și reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare și segregare. Copiii / Elevii din aceste unități de învățământ beneficiază de toate drepturile și serviciile educaționale, psihoterapeutice, medicale și sociale, conform principiilor incluziunii sociale, echității și al asigurării egalității de șanse.”</i> (Ordinul 5574/2011, art. 3 (g))
26	Tulburări de învățare	<i>Tulburări de învățare, denumite în continuare tulburări specifice de învățare (T.S.I.) desemnează un grup eterogen de tulburări ce afectează procesul tipic de achiziție a abilităților școlare (de citire, exprimare în scris și matematică): dislexie, disgrafie (inclusiv disortografia), discalculie. Aceasta nu este o consecință a lipsei oportunităților de învățare sau a lipsei motivației pentru învățare, nu este rezultatul unei dizabilități intelectuale, a unui intelect liminar, deficit senzorial (de exemplu, auditiv, vizual, motor), a tulburărilor afective și emoționale de natură psihiatrică, a altor tulburări de (neuro)-dezvoltare (de exemplu, T.S.A. - tulburări de spectru autist, ADHD - tulburarea de deficit de atenție și hiperactivitate) și nu este cauzată de nicio formă de traumă cerebrală sau maladie de achiziție. Dislexia, disgrafia și discalculia pot apărea izolat sau se pot asocia. Acestea reprezintă o tulburare de origine biologică, nefiind o consecință a absenței oportunităților de învățare, a existenței unor condiții incapacitante sau a unor condiții defavorabile învățării.</i>
27	Tulburări din sfera sănătății mintale	<i>Anxietate, Depresie Tulburare bipolară Schizofrenie Anorexie, Bulimie</i>

Anexa 2. Mapare tip de vulnerabilitate, posibile nevoi / provocări identificate, plan suport pentru studenții cu dizabilități / CES

Nr. crt	Tip de vulnerabilitate		Posibile nevoi / provocări identificate	Plan de suport / responsabil
1	CES	<ul style="list-style-type: none"> - Dizabilități și deficiențe senzoriale - Tulburări de neuro-dezvoltare (dislexie, discalculie, disgrafie, ADHD, tulburare din spectrul autist) 	<ul style="list-style-type: none"> - nevoi de adaptare a spațiilor de studiu / cazare și de orientare în spațiul universității - acces limitat la resurse materiale / financiare (pentru taxe de școlarizare, cursuri / cărți, echipamente IT, transport, cazare) - nevoi de sprijin suplimentar în activitatea universitară și de adaptare la cerințele procesului educațional, afectarea performanțelor academice, lipsa suportului educațional - nevoi emoționale: teamă de anumite modalități de evaluare, dificultăți de integrare și de relaționare, tendință spre izolare 	<ul style="list-style-type: none"> - adaptarea spațiilor de studiu / cazare prin accesibilizarea camerelor de cămin, amfiteatrelor / sălilor de seminarii prin achiziționarea mobilierului ajustabil, a sistemelor de facilitare a deplasării (rampe, lifturi), de amplificare sonoră, software de transcriere a discursului în text (transkriptor, googledocs., voice type-ing) - Direcția Cămine-Cantine și asociațiile studențești, D.O.S.E.M.P.P. (facilitator), facultățile - burse, scutiri de taxe, cazări cămine - facultățile, Direcția Cămine-Cantine și asociațiile studențești, facultățile - adaptarea procesului academic și a metodelor de predare-evaluare prin adaptarea procesului educațional, abordarea unor metode flexibile în funcție de nevoile specifice și asigurarea materialelor de studiu accesibilizate și adaptate nevoilor particulare ale fiecărui student - facultățile, D.O.S.E.M.P.P. (facilitator) - consiliere și suport emoțional, mentorat, grupuri de sprijin, peer support - Clinica de Asistare și Intervenție Psihologică și

			socială, teamă de stigmatizare, stres și anxietate	Educațională, Departamentul de Consiliere și Orientare pentru Carieră, D.O.S.E.M.P.P. (facilitator), ONG-uri de profil
2	Tulburări din sfera sănătății mintale	<ul style="list-style-type: none"> - Anxietate și depresie - Tulburări de personalitate (tulburare bipolară), schizofrenie - Tulburări de alimentație (anorexie și bulimie) 	<ul style="list-style-type: none"> - probleme medicale și psihologice care necesită evaluare, tratament și monitorizare de specialitate constantă - dificultăți materiale / financiare în ceea ce privește costurile tratamentului, terapiei de specialitate - dificultăți de integrare socială și de relaționare, tendință spre izolare socială, teamă de stigmatizare - nevoi de sprijin suplimentar în activitatea universitară, afectarea performanțelor academice, teamă de anumite modalități de evaluare, gestionarea inadecvată a timpului și a responsabilităților de studiu 	<ul style="list-style-type: none"> - facilitarea accesului la servicii medicale și psihologice de specialitate din teritoriu - spitale / clinici de specialitate, sectorul ONG-urilor - burse, scutiri de taxe, cazări cămine (situații excepționale) - facultățile, Direcția Cămine-Cantine și asociații studențești - consiliere psihologică și suport emoțional, grupuri de sprijin - Clinica de Asistare și Intervenție Psihologică și Educațională, Departamentul de Consiliere și Orientare pentru Carieră, D.O.S.E.M.P.P. (facilitator), ONG-uri de profil - adaptarea procesului academic și a metodelor de predare-evaluare prin abordarea unor metode flexibile în funcție de nevoile specifice - Departamentul de Consiliere și Orientare pentru Carieră, facultățile, D.O.S.E.M.P.P. (facilitator)